

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

na období 2026–2030

Škola	Základní škola, Hrochův Týnec, okres Chrudim
Adresa	Nádražní 253, 538 62 Hrochův Týnec
Ředitelka školy	Mgr. Anna Malinská
Výchovná poradkyně	Ing. Zuzana Tomsová
Školní metodička prevence	Mgr. Lucie Rief
Platnost aktualizace	školní rok 2026/2027

Školní preventivní strategii na období 2026–2030

Vypracovala: Mgr. Lucie Rief, školní metodička prevence

V Hrochově Týnci, dne 30.09.2026

Obsah

1. Postavení a účel školní preventivní strategie	3
2. Návaznost na další dokumenty školy	3
3. Právní a metodická východiska	3
4. Charakteristika školy a východiska prevence	4
5. Dlouhodobé cíle preventivní strategie	5
6. Priority pro školní rok 2026/2027	5
7. Systém preventivní práce ve škole	6
8. Personální zajištění a odpovědnosti	6
9. Spolupráce s rodiči a odbornými institucemi	7
10. Vzdělávání pedagogických pracovníků	7
11. Evidence, evaluace a aktualizace strategie	8
12. Závěrečná ustanovení	8

1. Postavení a účel školní preventivní strategie

Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem školy. Navazuje na školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Vzdělanost je schopnost rozumět jiným“. Její součástí je Minimální preventivní program (MPP) vytvářený na jeden školní rok. Cílem primární prevence ve škole je předcházet vzniku a rozvoji rizikového chování, minimalizovat jeho projevy, posilovat ochranné faktory a podporovat zdravý a bezpečný vývoj žáků. Preventivní působení školy směřuje k tomu, aby žáci přiměřeně svému věku dokázali rozpoznávat rizikové situace, vyhledat pomoc, činit informovaná a odpovědná rozhodnutí, chránit své zdraví a respektovat sebe i ostatní.

2. Návaznost na další dokumenty školy

Školní preventivní strategie tvoří společně s dalšími školními dokumenty ucelený systém prevence, včasného zachycení rizikového chování, poskytování poradenské podpory a řešení krizových situací. Navazuje zejména na:

- Preventivní program školy (Minimální preventivní program) pro školní rok 2026/2027 – konkrétní roční plán preventivních aktivit;
- Krizový plán školy – postupy školy při vybraných krizových a rizikových situacích;
- Postup školy v případě podezření na šikanu;
- Postup školy při výskytu nebo podezření na užívání návykových látek;
- Strategii předcházení školní neúspěšnosti;
- Program poradenských služeb školy pro školní rok 2026/2027;
- Školní řád;
- Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků;
- další související informační a metodické materiály školy určené žákům, zákonným zástupcům a zaměstnancům školy.

Pokud je pro konkrétní oblast zpracován samostatný aktuální postup školy, postupuje škola při řešení dané situace podle tohoto dokumentu a podle aktuálně platných právních předpisů a metodických doporučení.

3. Právní a metodická východiska

Strategie vychází zejména z následujících právních předpisů a metodických dokumentů v aktuálním znění:

- zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů;
- vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů;
- vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů;
- vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů;

- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, zejména § 6 a § 10 odst. 4;
- zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zejména ustanovení o nepřekážení a neoznámení trestného činu (§ 367 a § 368);
- vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, ve znění pozdějších předpisů;
- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28, včetně aktuálních příloh;
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016;
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování, č. j. MSMT-780/2024-3, aktualizace k 30. 1. 2026;
- Metodické doporučení MŠMT ke spolupráci škol a školských zařízení s Policií ČR při preventivních aktivitách a při vyšetřování protiprávních činů dětí a trestných činů páchaných na dětech, č. j. MSMT-6167/2025-1;
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027;
- Minimální standard bezpečnosti v regionálním školství – metodické doporučení MŠMT, 2024.

Při plánování, realizaci a evaluaci preventivní práce škola zohledňuje rovněž aktuální kritéria České školní inspekce pro hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a model Kvalitní škola. Při řešení konkrétních situací škola vždy postupuje podle právního stavu a metodických doporučení účinných v době dané události.

4. Charakteristika školy

Základní škola, Hrochův Týnec, okres Chrudim je plně organizovanou základní školou s kapacitou 335 žáků. Součástí školy je školní družina, školní klub a školní jídelna. Vzdělávání probíhá ve dvou budovách; školu navštěvují žáci z Hrochova Týnce a okolních obcí. Škola vytváří bezpečné a respektující prostředí a v oblasti prevence vychází z aktuálních potřeb žáků, třídních kolektivů a zkušeností pedagogických pracovníků. Preventivní práce je zaměřena zejména na podporu pozitivního školního klimatu, dobrých vztahů mezi žáky, respektování pravidel, předcházení rizikovému chování a včasné zachycení případných obtíží.

5. Východiska prevence

Žákovský kolektiv školy je sociokulturně a jazykově pestrý; vzdělávají se zde žáci s různými vzdělávacími, sociálními a jazykovými potřebami.

Tato různorodost není sama o sobě rizikovým faktorem. Preventivní práce školy proto směřuje k bezpečnému začleňování všech žáků, respektu, nediskriminaci, spolupráci a dobrým vztahům ve třídách i mezi třídami.

Zkušenosti školy ukazují potřebu dlouhodobě pracovat zejména s třídním klimatem, respektováním hranic, slovní a fyzickou agresí, konflikty mezi žáky, hlučností a obtížemi části žáků při respektování pravidel a

autority dospělých. Škola se dále zaměřuje na prevenci záškoláctví, návykového a závislostního chování, včetně vapingu a nikotinových výrobků, bezpečnost v online prostředí a včasnou podporu duševního zdraví.

V minulém období se objevily jednotlivé případy fyzické agrese, vyhrožování, zavražďování, nátlakového jednání, nevhodného chování vůči spolužákům, krádeží, vapování a zkušenost s nálezem či distribucí konopné látky. Tyto zkušenosti jsou důležitým východiskem pro nastavení aktuálních preventivních priorit.

5.1 Ochranné faktory školy

- stabilní spolupráce vedení školy, třídních učitelů, výchovné poradkyně a školní metodičky prevence;
- pravidelné komunitní a třídnické kruhy;
- školní klub, kroužky, sportovní a další volnočasové aktivity;
- spolupráce s PPP, SVP Archa Chrudim, Policií ČR a dalšími odbornými službami;
- možnost individuální konzultace žáků a zákonných zástupců;
- průběžné sledování třídního klimatu a možnost sociometrie či cílené intervence;
- existence samostatných školních postupů pro vybrané krizové situace.

6. Dlouhodobé cíle preventivní strategie

Dlouhodobý cíl	Vymezení
Bezpečné školní klima	Vytvářet prostředí, ve kterém se žáci i zaměstnanci cítí bezpečně, vědí, jaká pravidla platí, a mají důvěru v to, že škola na rizikové chování reaguje včas a předvídatelně.
Respektující vztahy a hranice	Rozvíjet schopnost žáků komunikovat bez ponižování a násilí, řešit konflikt bezpečným způsobem, respektovat osobní hranice a nést odpovědnost za vlastní jednání.
Včasný záchyt rizikového chování	Posilovat schopnost pedagogů rozpoznat varovné signály šikany, agrese, záškoláctví, závislostního chování, psychické krize a dalších forem rizikového chování a včas zahájit odpovídající postup.
Prevence závislostního chování	Předcházet užívání alkoholu, nikotinu, vapingu, konopných a dalších návykových látek a věnovat pozornost také hazardnímu hraní, problematickému užívání digitálních technologií a online her.
Bezpečný online prostor	Rozvíjet digitální gramotnost, ochranu soukromí, bezpečnou komunikaci, prevenci kyberšikany, sextingu, manipulace a dalších rizik v online prostředí.
Docházka a školní úspěšnost	Předcházet záškoláctví a dlouhodobému odpojení žáka od školy, včas pracovat s narůstající omluvenou i neomluvenou absencí a hledat příčiny ve spolupráci s rodinou.
Duševní zdraví a schopnost vyhledat pomoc	Podporovat emoční gramotnost, zvládání stresu, zdravé sebevědomí a znalost možností odborné pomoci.
Respekt k odlišnosti	Předcházet rasismu, xenofobii, diskriminaci, předsudkům a sociálnímu vylučování a podporovat bezpečné začleňování všech žáků.
Partnerství s rodinou	Budovat věcnou, včasnou a respektující komunikaci s rodiči a zákonnými zástupci a zapojovat je do prevence a řešení obtíží.

6. Priority pro školní rok 2026/2027

- sjednotit nastavování a důsledné uplatňování hranic a pravidel chování napříč školou;
- posílit prevenci slovní a fyzické agrese, šikany, kyberšikany, zavražďování, ponižování a obtěžování;
- cíleně pracovat s třídami, ve kterých se objevují vztahové potíže, a podle potřeby využívat sociometrii a odbornou intervenci;

- posílit prevenci záškoláctví a reagovat včas na narůstající absenci;
- zaměřit se na vaping, nikotinové výrobky, alkohol, konopné a jiné návykové látky a jejich distribuci;
- rozvíjet bezpečné chování v online prostředí a prevenci netolismu a hazardního hraní;
- podporovat respektující soužití žáků různého sociokulturního a jazykového prostředí;
- věnovat pozornost duševnímu zdraví, poruchám příjmu potravy, rizikovému sexuálnímu chování, zdravým vztahům a schopnosti žáka vyhledat odbornou pomoc;
- rozvíjet právní povědomí a odpovědnost starších žáků za vlastní jednání.

Konkrétní programy, preventivní akce a harmonogram těchto priorit jsou uvedeny v MPP pro školní rok 2026/2027.

7. Systém preventivní práce ve škole

7.1 Všeobecná primární prevence

- pravidelná preventivní témata ve výuce a v komunitních/třídnických kruzích;
- práce s pravidly třídy, vztahy, emocemi, komunikací a odpovědností;
- interaktivní programy, diskuse, modelové situace, skupinová práce a zážitkové aktivity;
- aktivity podporující zdravý životní styl, bezpečné trávení volného času a pozitivní vazbu ke škole;
- informování žáků o možnostech pomoci a dostupných službách.

7.2 Selektivní prevence a cílená práce

- cílené programy pro třídy se zhoršeným klimatem nebo opakovanými konflikty;
- sociometrie a odborné mapování vztahů podle potřeby;
- spolupráce s externími odbornými organizacemi a SVP;
- práce s menší skupinou žáků, pokud se v ní objevuje konkrétní rizikový jev;
- individuální podpora žáka a rodiny, pokud je nutná návaznost na další službu.

7.3 Postup při již vzniklém problému

Pokud se objeví podezření na závažné rizikové chování nebo krizová situace, prevence přechází do režimu řešení konkrétního případu. Škola se řídí krizovým plánem, školním řádem a příslušným samostatným postupem školy. Preventivní beseda ani komunitní kruh nenahrazují šetření šikany, akutní zdravotní pomoc, policejní součinnost ani splnění oznamovací povinnosti.

7.4 Zásady preventivní práce

- prevence je dlouhodobá a systematická, nikoli založená pouze na jednorázových přednáškách;
- obsah a forma jsou přiměřené věku, vývojové úrovni a konkrétní situaci třídy;
- škola pracuje s konkrétním chováním a potřebami žáka, nikoli se stereotypy založenými na jeho etnickém, národnostním nebo sociálním původu;
- informace o jednotlivých případech jsou sdíleny pouze v nezbytném rozsahu;
- při podezření na ohrožení dítěte má vždy přednost bezpečí dítěte a včasné zapojení odpovídající odborné pomoci.

8. Personální zajištění a odpovědnosti

Role	Hlavní úkoly v prevenci
Ředitelka školy	vytváří podmínky pro realizaci prevence, podporuje činnost školního poradenského pracoviště, schvaluje základní školní dokumenty a podílí se na řešení závažných případů.
Výchovná poradkyně – Ing. Zuzana Tomsová	spolupracuje v rámci školního poradenského pracoviště při řešení výchovných, vzdělávacích a docházkových obtíží podle povahy konkrétního případu; podílí se na komunikaci s rodinou a poradenskými zařízeními.
Sociální pedagog	spolupracuje při řešení sociálních, vztahových, adaptačních a docházkových obtíží žáků, poskytuje podporu žákům a rodinám a podle potřeby se podílí na spolupráci s dalšími členy ŠPP a externími institucemi.
Školní metodička prevence – Mgr. Lucie Rief	koordinuje tvorbu, realizaci, kontrolu a evaluaci MPP; koordinuje preventivní aktivity, metodicky podporuje pedagogy, vede preventivní dokumentaci, zajišťuje spolupráci s odbornými institucemi a podílí se na řešení rizikového chování.
Třídní učitelé	průběžně sledují klima třídy, absenci a změny chování žáků, vedou třídnické a komunitní aktivity, komunikují se zákonnými zástupci a předávají podstatné informace školnímu poradenskému pracovišti.
Ostatní pedagogičtí pracovníci	dodržují jednotná pravidla školy, všímají si varovných signálů, bezodkladně reagují na ohrožení bezpečí a postupují podle školních dokumentů.
Nepedagogičtí pracovníci	při zjištění rizikové nebo krizové situace zajistí v rámci svých možností bezpečí a bezodkladně informují pedagogického pracovníka nebo vedení školy.

9. Spolupráce s rodiči a odbornými institucemi

9.1 Rodiče a zákonní zástupci

- informování o systému prevence, školních pravidlech a kontaktech školního poradenského pracoviště;
- včasná a věcná komunikace při opakovaných obtížích, nikoli až při vyhocení situace;
- individuální konzultace, třídní schůzky, tripartity a další formy komunikace;
- společné hledání podpůrných opatření při narůstající absenci, vztahových nebo výchovných potížích;
- doporučení odborné pomoci, pokud potřeby dítěte přesahují možnosti školy.

9.2 Odborné instituce

- Pedagogicko-psychologická poradna Chrudim a příslušný oblastní metodik prevence;
- Středisko výchovné péče Archa Chrudim;
- OSPOD podle místa bydliště dítěte;
- Policie České republiky;
- zdravotnické, adiktologické, krizové a terapeutické služby podle povahy situace;
- odborní poskytovatelé programů primární prevence a intervenčních programů pro třídní kolektivy.

10. Vzdělávání pedagogických pracovníků

Kvalita prevence je závislá na společném postupu pedagogů a jejich schopnosti rozpoznat rizikové chování. Škola proto podporuje další vzdělávání, samostudium a metodické konzultace zejména v těchto oblastech:

- šikana, kyberšikana a práce s třídním klimatem;
- agrese, konflikty, respektující komunikace a nastavování hranic;
- záškoláctví a práce s narůstající absencí;

- návykové látky, vaping a další formy závislostního chování;
- duševní zdraví, psychická krize, sebepoškozování a sebevražedné chování;
- bezpečné chování v online prostředí;
- postupy školy při krizových situacích a spolupráce s Policií ČR, OSPOD a zdravotnickými službami.

11. Evidence, evaluace a aktualizace strategie

Účinnost preventivní práce je vyhodnocována průběžně během školního roku a souhrnně při závěrečném vyhodnocení MPP. Evaluace se opírá o kombinaci kvalitativních a kvantitativních údajů.

- realizované preventivní programy a jejich hodnocení žáky a pedagogy;
- vývoj třídního klimatu a výsledky sociometrie nebo jiného mapování;
- počet a charakter řešených případů šikany, agrese, kyberšikany, návykových látek a dalších rizikových jevů;
- vývoj omluvené a neomluvené absence;
- poznatky třídních učitelů, školního poradenského pracoviště, vedení školy a rodičů;
- vyhodnocení splnění cílů MPP a doporučení pro další školní rok;
- evidence realizace prevence v interních školních záznamech a v systému SEPA podle aktuálních požadavků a praxe.

Strategie je dlouhodobým rámcem školy, ale není neměnným dokumentem. Je průběžně aktualizována tak, aby odpovídala aktuálním potřebám školy, platné legislativě, metodickým doporučením MŠMT a zkušenostem z praxe.

12. Závěrečná ustanovení

Na realizaci školní preventivní strategie se podílejí všichni zaměstnanci školy v rozsahu odpovídajícím jejich pracovnímu zařazení. Koordinaci oblasti prevence zajišťuje školní metodička prevence ve spolupráci s vedením školy, výchovnou poradkyní a třídními učiteli.

Školní preventivní strategie je přístupná pedagogickým pracovníkům školy a její hlavní zásady jsou promítnuty do každodenního chodu školy, Minimálního preventivního programu a navazujících školních dokumentů.

Zpracovala:	Mgr. Lucie Rief, školní metodička prevence
Spolupráce:	Ing. Zuzana Tomsová, výchovná poradkyně
Schválila:	Mgr. Anna Malinská, ředitelka školy
Datum:	01.09.2026_____